

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 29.10.1962, sp. zn. 11 Tz 24/62, ECLI:CZ:NS:1962:11.TZ.24.1962.1

Číslo: 14/1963

Právní věta: Prodej nemovitých věcí, nejde-li o takové věci, které byly opatřeny z cílem je se ziskem prodat nebo směnit, nepodléhá dani z příjmů obyvatelstva. Pro výši správního poplatku podle položky 79 sazebníku k nař. ministra financí č. 60/1955 Sb. při převodu motorových vozidel uskutečněných do konce roku 1960, je rozhodnou úředně stanovená odhadní cena převáděného vozidla.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 29.10.1962

Spisová značka: 11 Tz 24/62

Číslo rozhodnutí: 14

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Doprava, Obžaloba, Spekulace, Zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby, Zproštění obžaloby

Předpisy: 73/1952 Sb. 160/1960 Sb. 140/1961 Sb. § 134

§ 10

§ 148 141/1961 Sb. § 2

§ 191

§ 226

§ 238

§ 367 109/1962 Sb.

§ 7

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Obžalovaný byl uznán vinným rozsudkem obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 12. října 1961 trestným činem spekulace podle ; 134a odst. 1 tr. zák. a odsouzen k trestu odnětí svobody na 10 měsíců, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu 2 roků a k nepodmíněnému peněžitému trestu ve výši 5000,- Kčs, pro případ jeho nedobytnosti k náhradnímu trestu odnětí svobody na 5 měsíců.

Trestná činnost obžalovaného podle skutkového zjištění rozsudku spočívala v tom, že obžalovaný automobil zn. Tatra 57b, zděděný v roce 1956 po otci a v pozůstalostním řízení odhadnutý na 8450,- Kčs, prodal dne 8. 6. 1960 za částku 18 250,- Kčs. Obžalovaný v roce 1957 prokazatelně investoval do auta částku nejméně 7170,- Kčs, v roce 1959 částku 1950,- Kčs a za lakování auta a za opravu motoru, celkem částku asi 10 000,- Kčs. Obžalovaný v červnu 1960 se rozhodl auto prodat z

rodinných důvodů a na inzerát v novinách se přihlásil N. Obžalovaný dne 9. 6. 1960, den po dohodnutí prodeje auta, dal toto auto odhadnout na ONV. Auto bylo odhadnuto na částku 8450,- Kčs a jeho stav byl označen jako dobrý. O tomto odhadu obžalovaný kupujícímu nic neřekl. Obžalovaný zaplatil správní poplatek ve výši 40 procent odhadní ceny za zápis změny držitele motorového vozidla.

K odvolání obžalovaného městský soud v Praze rozsudkem ze dne 29. listopadu 1961 zrušil rozsudek soudu prvního stupně v celém rozsahu a uznal obžalovaného vinným trestným činem zkrácení a ohrožení daně podle § 148 odst. 1 tr. zák. z roku 1950 a uložil mu tytéž tresty jako obvodní soud. Odvolací soud dospěl k závěru, že obžalovaný při prodeji auta nejednal ze spekulativní pohnutky, avšak dopustil se zkrácení daně, kterou měl zaplatit z dohodnuté ceny a nikoliv z ceny stanovené při odhadu, kdy neuplatňoval investice a šlo mu o to, aby nemusel platit vyšší převodní poplatek, který z částky 18 000,- Kčs činí přes 7000,- Kčs, takže v daném případě došlo podle názoru odvolacího soudu ke zkrácení daně, resp. poplatku v značném rozsahu.

Nejvyšší soud ke stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem rozsudek městského soudu v Praze zrušil a k odvolání obžalovaného zrušil též rozsudek obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 12. října 1961 a podle § 226 písm. b) obžalovaného zprostil obžaloby, že v roce 1960 v Praze 3 jako majitel osobního automobilu tov. značky Tatra 57b, r. v. 1946, toto vozidlo prodal N. za částku 18 250,- Kčs, ačkoliv věděl, že odhadní cena vozidla činila 8450,- Kčs, a tím, že obžalovaný prodal auto za přemrštěnou cenu, se neoprávněně obohatil, čímž měl spáchat trestný čin spekulace podle § 134a odst. 1 tr. zák. z r. 1950.

Z odůvodnění:

Proti rozsudku městského soudu podal generální prokurátor stížnost pro porušení zákona v ustanovení § 2 odst. 7 a 10 tr. ř. z roku 1956 a § 148 odst. 1 tr. zák. z roku 1950 ve prospěch odsouzeného. V ní v podstatě namítá, že prodej movitých věcí nepodléhá žádné dani ani poplatku, jak vyplývá z vyjádření ministerstva financí ze dne 10. 8. 1962 č. j. 153/43 493/62, vyžádaného generálním prokurátorem. U obžalovaného nešlo o spekulativní prodej automobilu a nejde proto u něho ani o zkrácení daně z příjmu obyvatelstva. Pokud jde o správní poplatek, tento se vybírá jen za zápis změny držitele motorového vozidla, vyměřuje se podle úřední odhadní ceny, jež také obžalovaným byl zaplacen a nemohl se proto dopustit zkrácení poplatku. Generální prokurátor proto ve stížnosti pro porušení zákona navrhl nápravu vadného rozhodnutí.

Nejvyšší soud v rozsahu uvedeném v ustanovení § 267 odst. 1 tr. ř. přezkoumal napadený rozsudek městského soudu v Praze a shledal, že byl porušen zákon.

Městský soud jako odvolací soud dospěl k správnému závěru, že zjištěný skutek obžalovaného není trestným činem spekulace podle § 134a odst. 1 tr. zák. z roku 1950. Pochybil však, když zjištěný skutkový stav posoudil jako trestný čin zkrácení o ohrožení daně podle § 148 odst. 1 tr. zák. z roku 1950.

Napadeným rozhodnutím porušil zákon v ustanovení § 238 odst. 1 tr. ř. z roku 1956, podle něhož soud může rozhodnout jen o skutku, který je uveden v žalobním návrhu, podle § 191 odst. 1 písm. c) tr. ř. z roku 1956, upravujícího náležitosti obsahu žalobního návrhu, musí být skutek uvedený v žalobním návrhu, pro který je obviněný stíhán, přesně označen uvedením místa, času a způsobu jeho spáchání. Městský soud přehlédl, že v obžalobě nebyly vůbec uvedeny žádné skutečnosti o tom, že obžalovaný úmyslně zkrátil daň. Nemohl proto soud druhého stupně uznat obžalovaného vinným trestným činem zkrácení a ohrožení daně podle § 148 odst. 1 tr. zák. z roku 1950, a to ani tehdy, kdyby byl zjistil skutkovou podstatu tohoto trestného činu.

V souzeném případě však zjištěný skutkový stav, i kdyby byl obsažen v žalobním návrhu, nezakládal by u obžalovaného všechny znaky trestného činu zkrácení a ohrožení daně podle § 148 odst. 1 tr. zák. z roku 1950, a to v podstatě z těchto důvodů:

Podle citovaného již vyjádření ministerstva financí ze dne 10. 8. 1962 č. j. 153/43 493/62 prodej movitých věcí sám o sobě nepodléhá žádné dani ani poplatku. Příjmy fyzických osob podléhají zásadně toliko dani z příjmů obyvatelstva s výjimkami uvedenými v § 2 písm. a) až c) zák. č. 145/1961 o dani z příjmů obyvatelstva, nezapočítávají se do zdaněného příjmu částky přijaté za zcizení majetku, patřícímu poplatníkovi, nejde-li o spekuláční prodej, jenž podléhá této dani, jde-li podle odst. 20 vyhlášky ministerstva financí č. 146/1961 Sb. o příjmy z realizace předmětů, které si poplatník opatřil s cílem se ziskem je prodat nebo směniti. I když zákon č. 145/1961 Sb. a vyhláška č. 146/1961 Sb. platí od 1. 1. 1962, shodují se v podstatě s právními předpisy platnými před 1. 1. 1962. Poněvadž u obžalovaného nejde z hlediska uvedených předpisů o spekuláční prodej automobilu, nemohl se proto dopustit zkrácení daně z příjmů obyvatelstva, ježto převod motorových vozidel sám o sobě nepodléhá žádnému převodnímu poplatku. Správní poplatek se vybírá toliko za zápis změny držitele motorového vozidla a pro jeho vyměření je rozhodná úřední odhadní cena, kterou obžalovaný správně uhradil.

Pokud rozsudek městského soudu vychází ze znění vyhlášky č. 44/1951 Ú. l. a dovolává se toho, že tato vyhláška mluví o cenách „včetně daně“, třeba uvést, že vyhláška tato byla vydána za platnosti zákona č. 283/1948 Sb. o všeobecné dani ve znění zákona č. 263/1949 Sb. Všeobecná daň byla zrušena a od 1. 1. 1953 nahrazena podle zákona č. 73/1952 Sb. daní z obratu, kterou však odvádějí výhradně jen organizace socialistického sektoru, a proto při prodeji motorových vozidel soukromníky vybrání nebo odvod daně z obratu nepřichází v úvahu. Držitelé motorových vozidel, jež nabyli před platností zákona o všeobecné dani, by při prodeji získávali rozdíl odpovídající ceně bez daně. K odčerpání tohoto rozdílu byla proto nařízením č. 83/1953 Sb. stanovena nově sazba pro zápis nového držitele motorového vozidla. Tento stav zůstal zachován i podle nařízení č. 50/1955 Sb., jímž byly vydány nové sazebníky správních poplatků, které se vyměřují z úřední odhadní ceny, a které je povinen zaplatit dosavadní držitel motorového vozidla. Ustanovení vyhlášky č. 44/1951 Ú. l. o nejvyšší ceně „včetně daně“ z hlediska správních poplatků, je proto prakticky bez významu.

Ze všech uvedených důvodů byl proto napadený rozsudek městského soudu, jakož i rozsudek soudu prvního stupně zrušen a obžalovaný podle § 226 písm. b) tr. ř. zproštěn obžaloby, poněvadž zjištěný skutek není trestným činem.

Poznámka redakce:

Nař. ministra financí č. 60/1955 bylo zrušeno vyhláškou ministra financí č. 160/1960 Sb., která nabyla účinnosti dnem 1. ledna 1961. Správní poplatek za zápis změny držitele motorového vozidla stanoví položka 18 sazebníku k této vyhlášce. Výše tohoto správního poplatku byla nově upravena s účinností od 1. prosince 1962 vyhláškou ministra financí č. 109/1962 Sb. (položka 18 a 19 sazebníku).